Sten Clod Poulsen

Trækunstner og designer

En ravn på vej

www.poulsenwoodwork.dk

stenclodpoulsen@gmail.com

Mobil: 31507047

Introduktion

Med en fortid – og nutid – som pædagogisk forsker - beskriver jeg i denne tekst et projekt fra min anden arbejdsidentitet som trækunstner og designer af brugskunst: Interesser fra min teenagetid (dengang begrebet ”brugskunst” knapt nok var opfundet), som jeg har genoptaget fra 2015 og frem til i dag. Jeg tager rundt og stiller op på salgsudstillinger for kunst og design.

Den foreliggende dokumentation af arbejdet med ravnen indebærer flere hensigter:

1) Orientere kunden om, hvor langt jeg er kommet med den aftalte opgave.

2) Fastholde for mig selv, arbejdsgangen og de ideer undervejs, der gjorde fremskridt mulige.

3) Muliggøre salg af flere ravne i fremtiden via fotos og denne tekst på hjemmesiden.

4) Fastholde de særlige elementer som et sådant kunsthåndværksprojekt omfatter til brug i dokumentationen af min teori om faglig læring – i alle fag – som jeg er i færd med at dokumentere parallelt med dette.

En dag i december 2024 får jeg et brev via min hjemmesides mailmodul. En kvinde vil gerne købe en gave til hendes mand til en rund fødselsdag. De havde købt et skohorn af dem, jeg laver, og de havde set mine træskulpturer, men nu havde hun lyst til at glæde ham – til en rund fødselsdag – med noget helt andet: En ravn, fordi hendes mand var meget optaget af ravne.

Sådan en havde jeg aldrig prøvet kræfter med før, ja, selve ideen var ikke dukket op i mit hoved. Jeg betragter ikke mig selv som naturalistisk kunstner, så når jeg laver rokker og hvaler som gerne skal ligne er jeg på en hård opgave. Det tager lang tid, når man ikke er god til frihåndstegning, at ramme et kendt dyr i streger, for alle der kender dyrene kan øjeblikkeligt se, om linjerne i skulpturen er troværdige og engagerende.

Jeg blev alligevel fascineret af opgaven: Ravne, Odin, vikingetiden! Min ene datter har skrevet et romanværk på 9 bind om en gruppe vikinger og stiller op på vikingemarkeder og sælger bøger – lige som jeg stiller op på kunstmarkeder og sælger træting.

Det føltes relevant. Ravne er mytologiske fugle. De er rovfugle og kan se arrige og farlige ud. Samtidigt er de meget intelligente og kan løse overraskende mange ”intelligensopgaver” og tillige lære at udtale nogle menneskeord.

Så jeg begyndte at studere ravne. Det viste sig hurtigt, at jeg næppe ville kunne komme til at se en levende ravn inden for en kort tidsramme, så jeg gik på nettet. I alt må jeg have set flere hundrede fotos og videoer og printede ca. 30 styk ud, hvor ravne ses fra

forskellige synsvinkler. I den forbindelse opdagede jeg at fotografer bestemmer hvilke vinkler, der er bedst og vinklerne lige forfra og lige bagfra interesserede ikke fotograferne. Surt. Jeg måtte se på en række fotos skråt forfra og bagfra for at kunne forestille mig hvordan de så ud lige forfra. Især manglede fotos hvor ravnen ses ”på langs” så tværsnittet af kroppen blev tydeligt.

I januar brugte jeg et par uger på at tegne ravneprofiler. Når jeg laver en sådan figur skal jeg dels kunne save den i sideprofil og dels i lodret profil. Jeg tegnede og tegnede og tegnede. Voksne ravne kan blive fra 55-70 cm. Lange og jeg lagde mig fast på 55 cm. (Den endte med at blive 60 cm. lang). Det indebar, at jeg på et ternet A2 papir kunne tegne den i størrelsen 1:1. Hvilket igen betyder, at en papskabelon lavet ud fra tegningen kan tegnes over på den træklods – hvori fuglen ”gemmer” sig.

Så gik jeg i haven. Vores hus er oprindeligt et bondehus og omkring det har ligget toppede brosten. Dem er jeg stødt på når jeg gravede, så bagerst i haven har jeg en bunke af disse sten. Dem så jeg igennem og fandt nogle, der havde en passende størrelse, som kunne holde en fugl med den vægt af træ sikkert på plads, og som var nogenlunde plane nedenunder.

Jeg udvalgte 5-6 sten og inviterede kunden på besøg. Hun kom og så sammen med mig på fotografier og tegninger og vi aftalte hvordan skulpturen skulle være. Her følger de oprindelige tegninger:

Sideprofil

Forfra

Ovenfra og nedenfra.

Især benene gav mig problemer idet det er særdeles forskelligt på de forskellige fotos om låret er foldet op under kroppen eller kunne ses i profil. De kan jo stille sig på meget forskellig måde.

Jeg vidste, at jeg havde træet til ravnen, idet jeg for nogle år siden købte en bred og lang planke (6000 kr.) og savede den op i fire stykker med min håndholdte rundsav. Så jeg fandt træet frem. Jeg lavede den i den afrikanske træsort wenge´, fordi den bliver meget mørk. Ikke helt sort, men mørk umbra når den overfladebehandles med olie. Den træsort havde jeg i 50 mm. plankestykker fra den samme oprindelige planke, så stykkerne havde samme åretegning og farve. Og således at årernes retning passer bedst muligt med figuren.

Først ses her et stykke af planken i fulde bredde – 65 cm. Læg mærke til, at ”splintlaget”, der fører vand og næring op i træet – et lyst. Det gælder i endnu højere grad for afrikansk ibenholt og i Danmak for guldregn.

Da vi købte huset var jeg pædagogisk forsker. Siden selvstændig pædagogisk udviklingskonsulent – så dengang var der ingen tanker om trækunst og kunsthåndværk andet end fjerne erindringer fra min hobby i årene hvor jeg var 15-19 år. Jeg har i dag flere værksteder rundt om i huset og haven fordi der ikke var eet rum, der var stort nok og som vi ikke bruger privat. Så jeg fordeler arbejdsstationerne rundt omkring. Nu skulle jeg save planken op, så jeg måtte ned til værkstedet, der ligger bagerst i haven. Her har jeg en udendørs filbænk til det grove arbejde:

Både mit værksted på loftet og ude i haven er uopvarmede. Med varmt tøj går det an at arbejde indtil der er større frostgrader. Jeg bevæger mig jo hele tiden og har tykke vinterstøvler.

Den håndholdte rundsav er en hidsig maskine, der kan gennemsave 8 cm. hårdttræ. Planken bliver spændt fast med to skruetvinger, den skal ligge urokkeligt fast under

savningen . Så er savningen slut og plankestykkerne køres op til huset, hvor de skal op til værkstedet på loftet.

Inden stykkerne skal saves i profil så jeg på tegningerne endnu en gang – og fik et mindre chok. Der var noget galt med det lodrette perspektiv. Jeg sammenlignede med sidetegningen og kunne se, at den oprindelige tegning af ravnen ovenfra var for kort. Det skyldtes at jeg havde tænkt ”lodret projektion” af ravnen i stedet for ”profilen på langs” af ravnen. Det er derfor at det er vigtigt at gå fra og til et sådant projekt. Så man kommer ud af en vanetænkning ”nu er tegningerne i orden” og ser på dem igen – så at sige udefra – med et skarpt blik. Bemærk at næbbet nu er kortere fordi det ses ovenfra.

Tillige var kroppen på den oprindelige profiltegning ikke bred nok, for jeg havde aftalt med kunden, at vingerne skulle være løftet lidt ud fra kroppen som om ravnen var på vej til at lette.

Så de to midterste plankestykker skulle være bredere og – heldigvis – havde jeg netop savet dem så brede – 16 cm. - som planken gjorde muligt.

Nu skulle papirtegningen overføres til en papskabelon, så jeg havde noget at tegne på træet efter. Det gjorde jeg ved at bruge en syl til at prikke med igennem papiret og ned i noget fiberpap.

Her ser man rækken af huller, som der kan tegnes en streg efter mhp. udklipning. Jeg klippede den halve længdeprofil så jeg bagefter kunne lægge den negative kontur overfor priklinjen og på den måde få en helt symmetrisk profil.

Alt er stadig 1:1. Og her er ”tegnebordet”, vores store plankebord fra Tjekkiet. Blomsterne er anemoner, som jeg hvert år plukket et bestemt sted i skoven når Linda har fødselsdag.

Nu tog jeg plankestykker og profil med op på loftet. Tegnede profilen med hvid streg – med en særlig hvid tusch pencil - på de to midterste – bredere – plankestykket og borede 13 mm. Der bores huller i ”hjørnerne” fordi båndsaven ikke kan vende i skarpe vinkler. Man saver ind til hullet og drejer planken i hullet – som er lidt bredere end savklingen - og saver ud igen. Eller saver ind til et hjørne fra to retninger alt efter hvad der er bedst.

Herefter stablede jeg plankestykkerne for at få et indtryk af rumfanget. Man ser også båndsliberen. Den har et slibefelt øverst 15 gange 50 cm. Så jeg kan slibe plankestykkerne plane før limning.

Plankestykkerne skulle nu slibes af i båndsliberen indtil de var plane. Det tager nogen tid fordi træet er så hårdt. Jeg tester slibningen ved at lægge stykkerne oven på hinanden og se, om det stykke papir kan skubbes ind i mellem lagene. Derefter var de klar til profilsavning og sammenlimning. Og her er båndsaven jeg bruger. Det er en båndsav som man bruger på tekniske skoler. Den har en maksimal savhøjde på 20 cm. og jeg ville ønske, at jeg havde haft råd og mod til at købe en større båndsav. De stykker af lærred, der hænger ned er fordi hanebjælkerne ligger lidt lavere end min højde. Stofstrimlerne har mere end én gang reddet mig fra buler:

Den lim jeg bruger – PU lim - udvider sig og trænger ind i træets porer så limningen bliver meget stærk. Jeg farver limen sort, fordi træsorten – wenge´- har sorte og mørkebrune årer. Det er en kompliceret proces fordi limen virker nærmest som smørefedt eller tyk olie og det betyder, at når man spænder lagene sammen så vil de glide i forhold til hinanden. Derfor er det nødvendigt at bore nye huller til 8 mm. pløkke af bøgetræ sådan at hvert lag kan låses fast i forhold til laget nedenunder. Træet fugtes, limen smøres tyndt ud og jævnes med en bred spatel. Så lægges de oven på hinanden og det er vigtigt at pløkkene kommer hurtigt og sikkert på plads for limen begynder at størkne efter 20 minutter. Det er det ”vindue” man har at arbejde i.

På fotoet ses fikserhullerne og de små udbulinger på skuldrene jeg har lagt ind i profilerne for at undgå at skulle bore i selve skulpturen. Pløkkene forsvinder i den senere formning af figuren. Nedenfor ses en prøveopstilling før limning.

Derefter foretages limningen, en højdramatisk fortættet arbejdsfase. Jeg begynder med de tre øverste lag, fordi skruetvingerne bedre kan spænde træet sammen, når det mindste plankestykke ligger øverst. Så bliver det hele spændt meget hårdt sammen:

Det ses, at der ligger plastic mellem skruetvinger, lim og træ fordi denne lim ikke klæber til plastic. Få minutter efter begynder limen at boble op og størkne:

Så skal opstillingen stå i to døgn før jeg limer det sidste plankestykke fast.

Jeg lader altid limen sætte sig i 2-3 døgn. Lørdag-søndag stillede jeg op på Designfestival på Holmegaard Glasværk i Fensmark. Et dejligt sted og salget gik godt. Lørdag da vi sluttede kørte jeg til Slagelse, gik på loftet og frigjorde de første tre lag:

og limede det fjerde plankestykke på, før jeg fortsatte ud til Linda i sommerhuset.

Man ser tydeligt bøgetræspløkken i ”næbbet”.

Først er her et foto af selve limbordet. Det hænger i hanebjælkerne fordi gulvet ikke kan tage for stor vægt.

Ideen er, at selve ”bordet” blot er en plan planke, hvor der kan lægges plasticdug på og hvor det er let at fastspænde skruetvinger. Plasticdugen gør, at limen ikke fæstnes som uregelmæssige klatter på planken og limklatter kan fjernes let bagefter.

Her følger et foto af de remedier jeg bruger till limningen:

Lim, plastbæger med lim og sort farve.

Et par dage efter var tre-lags-klodsen klar til pålimning af det sidste lag og overfladen blev fugtet for ellers binder limen ikke så godt. Jeg har sprayflasker på loftet af hensyn til brandfare så dem bruger jeg til fugtningen:

Så påførte jeg den farvede lim og glattede den bagefter ud.

Her er det fjerde lag lagt på og to pløkke i hjørnerne holder det fast. Ved fastspændingen arbejder man symmetrisk, så trykket er ens på begge kanter af den samlede klods. Altså skiftevis sættes en skruetvinge på den ene side og på den anden side.

Så blev det hele spændt sammen. Man ser, at jeg har lagt plastic mellem skruetvinger og træ så skruetvingerne ikke limes urokkeligt fast til træet. Det er altid en god oplevelse at se den færdige sammenspænding, for så er jeg da nået så langt:

I dag, mandag, frigjorde jeg den samlede klods og tog den ud til værkstedet i haven, hvor jeg arbejdede på filbænken med at fjerne overflødig lim, med et stemmejern og en tømmersav, så der kunne tegnes streger på træet.

Så skæres også pløkkene af, man kan se det lyse bøgetræ til venstre for træhammeren:

Derefter gik jeg over til en lokal jernvirksomhed og talte med ejeren om svejsning af jernet til ben og kløer – jeg havde nogle dage før hentet nogle jernstænger hos ham. De var rustne og det var godt, for så fik de en mere naturlig overflade efter afbørstningen af rusten med en roterende stålbørste. Her ses afsavningen af jernstykker til de to ben med hver fire kløer.

På dette tidspunkt i arbejdet med ravnen er arbejdet splittet op i flere parallelle projekter og det er noget af en udfordring fra dag til dag at vide hvor langt de enkelte projekter er kommet og om det hele kommer til at passe sammen.

1) Først limning af plankestykkerne og senere savning af profil og senere formning.
2) Dernæst begyndende indtænkning af ben, boring af huller til ben.
3) Anskaffelse af jern i 8 og 6 mm. til ben. Afslibning og formning af kløer og ben.
4) Bestilling af messingrør til brug til ravnens øjne.
5) Aftale om boring af huller i sten og planslibning af stenens underside.
6) Tilpasning af kløer individuelt til stenen.
7) Aftale om svejsning af kløer på ben og selve svejsningen.
8) Køb af maling til at male benene sorte.
9) Dokumentation af projektet.

For at undgå irriterende forsinkelser bliver en del af nattesøvnen brugt på at udgrunde præcist i hvilken række følge tingene skal gøres og bestille diverse og lave aftaler.

Så blev jernstængerne afbørstet med stålbørste på en boremaskine og kløerne blev formet: Enderne banket flade og slebet i form på en slibemaskine.

Udsavningen af ravnens profil skete på loftet i båndsaven.

Jeg bruger en teknik med en masonitplade på plastrør (kabelrør) fordi rørene neutraliserer glidningsmodstanden af tungt træ mod savbordet.

Første savsnit er lykkedes. Tykkelsen er 16 cm. og det er tæt på båndsavens maksimum på 20 cm. Derfor er det særligt vigtigt at bruge plastrørene.

Detalje fra savning af profilen af lårene på fuglen.

Ravnen færdigsavet i sideprofil.

Det begynder at ligne en ravn.

Huller til benene bores. Vinklen er kritisk afgørende for balancen i den færdigmonterede skulptur. Det ses, at jeg har tegnet en skrå linje på siden, men alligevel er det usikkert med håndholdt boremaskine om hullernes vinkel bliver ens. Heldigvis kan det korrigeres med vinklen af knæet af det enkelte ben.

Færdige huller og afkopiering af hullernes afstand.

Overføring af benenes positioner til naturstenen. Siden prøve på isætning af benene.

Prøveoplægning af kløer. Jeg havde tænkt over tykkelsen af ben og kløer ud fra direkte målinger på fotos af ravne og 8 mm. og 6 mm. passede rimeligt godt. Rundjernet var rustent. Det rensede jeg som nævnt af med en roterende stålbørste og det gav en lidt ujævn overflade, der var god til formålet.

Hos en stenkunstner jeg kender fik jeg boret huller med en slagboremaskine med diamantbor. Vi var bekymrede for om stenen kunne flække, men den holdt. Så afpudsede hun den på undersiden så den blev mere jævn. Jeg var lettet, da jeg kørte hjem med stenen.

Efter hullerne var boret kunne jeg begynde at forme selve de to ben forneden. Det gjorde jeg i en stor skruestik, hvor jeg bankede på jernet med en solid hammer og hele tiden prøvede efter om vinklerne så rigtige ud.

Nu skulle jeg videre med formningen af ravnen. Her følger nogle fotos af mit værktøj.

En batteridrevet bajonetsav med en lille klinge, som jeg bruger til at save detaljer.

En stor bajonetsav på 220 volt, med styrke til at save store strimler af træformen.

Nedenfor en vinkelsliber med en afrundet grovfil som sliberedskab. Farligt og effektivt. Den brugte jeg til at hule træet ind under vingerne.

Her begynder ravnen så småt at ligne noget:

Bag ravnen ses det ”låg” bestående af riflet tagplader, hvormed jeg lukker filbænken ved fyraften for at beskytte bordet mod regn og sne.

I denne formning af kroppen brugte jeg yderligere to maskiner: Den ene en rondelsliber og den anden en tromlesliber:

I rondelsliberen er slibeskiven med velcro på bagsiden, så man let kan skifte kornstørrelse. Den sete slibeskive er K-24 – meget groft sandpapir. Rondelsliberen kan ikke slibe på langs af årerne, men til gengæld rasper den meget træ af hurtigt. En lignende slibeopstilling fandt jeg på som 15 årig da jeg begyndte at lave træsmykker og de første træskulpturer samt skohorn og den første bøjle.

På tromlen kan man også skifte sandpapiret. Det er imidlertid besværligt så jeg har flere tromler med forskelligt sandpapir monteret. Det værdifulde ved denne slibemaskine er, at den kan slibe med årerne. Det gør senere håndslibning lettere.

Her ses, hvordan jeg har udhulet ind under vingerne. Halepartiet er stadigt samlet. Det grønne nede til højre er ramsløg og Linda bruger det til pesto.

Her arbejder jeg med den lodrette profil.

Nu er kilen mellem halefjerene og vingefjerene savet ud.

Formen bliver gradvist mere præcis. Det vigtige er ikke at save eller fræse for dybt. Her er det afgørende, at jeg inden i hovedet har en klar tredimensional ide om, hvordan den færdige ravn ligger inden i træet, så jeg kan nærme mig den rigtige form uden at ødelægge den. Da jeg arbejder med krasbørstigt værktøj er det hele tiden svært. Det er en fornemmelse jeg har udviklet over mange år.

Derefter går jeg over til at slibe ravnen helt i form. Dels med roterende sandpapirskiver og dels med små slibetromler, der pustes op med en cykelpumpe for at sandpapirs-rullen sidder helt fast. Fabrikatet hedder ”Kirjes” og er supereffektivt fordi jeg her kan fortsætte med at slibe på langs af årerne.

Herfra går jeg over i en stadigt mere præcis formning af ravnen. Jeg har fotos liggende på filbænken, så jeg hele tiden kan sammmenligne træfiguren med ravne fotograferet fra forskellige vinkler.

Til slibning inde under vingespidserne mellem dem og halefjerene har jeg opfundet et særligt slibeværktøj: En nedslidt bajonetsavklinge hvorpå jeg har limet velcrobagside på begge sider sådan at jeg kan sætte velcrosandpapir fast så der kan slibes i meget smalle vinkelrum.

Undervejs i slibningen var der problemer med et lille stativ, der holder boremaskinen, der holder en rund slibeskive. En bolt skulle udskiftes og heldigvis havde jeg en i min rodekasse.

Så kunne jeg fortsætte med formningen af hoved og næb.

Bemærk de to lyse rågummiplader, der er lagt ind mellem skruestik og træfigur. Det fandt jeg på for nogle år siden fordi skruestikken er så kraftig, at den trykker mærker selv i hårdttræ. Rågummiet sidder løst, men klemmes urokkeligt fast. For det tilfælde at figuren alligevel pludselig smutter ud af skruestikken har jeg lagt sammenrullede hynder på jorden neden under.

Fuglen begynder nu at have sin endelige form. Her ligger den på et havebord på vej til håndslibning i huset.

Undervejs har jeg også slebet stenen af på min store båndsliber. Jeg vidste ikke, om det gav noget, men faktisk fik stenen en glat underside. Stenen vejer 4,6 kg.

Herefter lavede jeg en prøveopstilling for at se om sten, ben og fugl kunne samles og om vinklerne og hullerne passede sammen:

Det gik. Først lænede den sig for meget fremover. Så bankede jeg benene i en anden vinkel og så stod den rigtigt.

Senere blev kløerne elektrosvejset på benene hos en smed jeg kender.

Nu stod jeg over for en vanskelig opgave: Ravnens øjne. Oprindeligt havde jeg opgivet at give den øjne, men når jeg så på fotografierne var det tydeligt at øjnene var

nødvendige for at give ravnen det rigtige udtryk. I en nattetime fik jeg den ide, at den smalle iris kunne være et messingrør og at pupillen kunne være en stift af ibenholt.

Det viste sig at være en ekstrem vanskelig opgave. Der skulle bores huller i begge sider af hovedets kurvede overflade. Det kunne kun gøres med en håndholdt boremaskine. Problemet er at bore ind det rigtige sted i den rigtige dybde uden fx at bore helt igennem hovedet, da træet er hårdt så der skal et vist tryk til.

Først savede og sleb jeg et par lister af ibenholt ottekantede på loftsværkstedet. Derefter borede jeg huller i hovedet til isætning af irisrørene.

Jeg smurte øjenhullets inderside og rørets yderside med sortfarvet epoxylim, satte irisrørene i og sleb dem af i plan med hovedet da limen var størknet (5 min.).

Endelig kunne jeg begynde at oliere ravnen. Den fik otte gange valnøddekerneolie.

Herefter skulle jeg forme øjenstilkene. Jeg har ikke en drejebænk, men lavede en improviseret opstilling. Øjenstilkene spændte jeg fast i borepatronen og lod den rotere for at checke om den sad lige. Så skubbede jeg en jernskinne ind under borepatronen og brugte kanten som anlæg for et stemmejern. Det fungerede.

Øjenstilkene blev formet koniske. Så afmærkede jeg det sted på keglen, hvor tykkelsen svarede til irisrørenes indre diameter.

Jeg afprøvede om de passede ind i øjenhulen. Og skar dem over lidt længere ude end de 7 mm. der var rørets indre diameter og afrundede pupillen.

De færdige pupilstilke så således ud:

Ideen var nu, at komme epoxylim ned i bunden af øjet, så stilken blev holdt fast inderst i øjenhullet så der ikke kom lim på kanten af irisrøret. Jeg lavede en tragt med den klæbende side udad, så den sad fast i kanten af øjenhullet.

Og derefter kunne jeg dryppe epoxy lim i hullet og lime øjenstilken fast.

Så blev det andet øje sat i og ravnen var klar til sammensætning af sten, ben og krop. Jeg havde indset, at det måtte gøres medens ravnen og stenen og benene lå på siden for at undgå en pludselig overbelastning af den tynde del af lårene – der går et 8 mm. hul ind og kanten er milimetertynd.

Så blandede jeg epoxy lim og farvede den sort. Først limede jeg benene i stenen. Inden limen tørrede – 5 minutter – kom jeg lim i hullene i lårene og skubbede benene ind. De gik lidt fast. Jeg rejste så figuren op og trykkede så forsigtigt jeg kunne ravnen ned mod ben og sten. Det lykkedes, men jeg var mildt sagt nervøs. Hvis det var mislykkedes stod jeg med størknet lim og en ravn i flere stykker. Jeg satte tape om knæene for at undgå at limen løb ned ad benene og kunne rejse den op.

Inden limen var helt tør nåede jeg at tage tapen af og så var ravnen næsten færdig.

Det var nu, at jeg først så ravnen som en samlet skulptur. Et bevægende øjeblik, men domineret af den tidligere bekymring for, om sammenlimningen kunne lykkes. Med andre ord en meget blandet oplevelse da jeg jo aldrig har lavet en så kompleks skulptur før. Det er en ny fase i min udvikling som trækunstner.

Herefter var der nogle få ting, der skulle rettes: Øjnene var blevet lidt for udstående og der var limrester omkring knæene.

Det jeg nu gjorde, var at tage noget stift og tyndt plastic og borede et hul, der var lidt større end øjets pupil. Jeg kunne så slibe pupillen uden at beskadige hovedet.

Det fungerede. Først brugte jeg en metalfil – fordi ibenholt er så hårdt - og siden sandpapir i forskellige grovheder.

Så blev limen fjernet og bortslebet i låret og benet renset og malet sort. Her er et nærbillede:

Derefter var ravnen endeligt helt færdig. Måske er jeg næsten mest stolt af benene fordi det at arbejde i metal og sten er nyt – altså på denne måde, for jeg er jo vant til at lave sokler i messing til de andre figurer.

Det var, som om den så på mig, og sagde: ”Det tog sin tid!”. Øjet gjorde den levende, og solen skabte endda en lysrefleks i pupillen.

Ved afslibning på båndsliberen blev stenen ganske glat nedenunder. Jeg har derfor ikke sat en bordskåner på, men hvis kunden ønsker det kan de vælge mellem filt, kork og tykt og stift læder.

Kunden kom og hentede ravnen. Jeg havde lavet en enkel og robust transportkasse:

Med et solidt håndtag.

Ravnen blev stillet ind i kassen. Bundet fast til listerne på bagsiden og polstret med tre store badehåndklæder, båret ud i bilen og lagt ned med sten og ben i kørselsretningen for at tage evt. hårde opbremsninger.

Afsluttende

Denne ravn er den vanskeligste opgave – æstetisk og håndværksteknisk – som jeg nogensinde har kastet mig ud i. Hvor vanskelig var jeg ikke klar over, da jeg sagde ”ja” til bestillingen.

Jeg har mod på at lave flere, for nu ved jeg hvordan jeg skal gå frem. Tidsrammen skal være måneder.